Rivka's Eulogy

Source Sheet by Effie Klein

בראשית ל״ה:ח׳

(ח) וַתָּמָת דְּבֹרָה מֵינֶקֶת רִבְלֶּה וַתִּקְבֶּר מִתַּחַת לְבֵית־אֵל תַּחַת הָאַלְוֹן וַיִּקְרָא שְׁמִוֹ אַלְוֹן בָּכְוֹת: (פ)

Genesis 35:8

(8) Deborah, Rebekah's nurse, died, and was buried under the oak below Bethel; so it was named Allon-bacuth.

בראשית רבה פ"א:ה'

(ה) וַתָּמָת דְּבֹרָה מֵינֶקֶת רִבְקָה וגו' וַיִּקְרָא שְׁמוֹ אַלּוֹן בָּכוּת (בראשית לה, ח), רַבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָן אָמַר לָשׁוֹן יְנָנִית הוּא אַלּוֹן אַחֵר, עַד שֶׁהוּא מְשַׁמֵּר אֶבְלָה שֶׁל דְּבוֹרָה בָּאָה לֵיה בְּשׁוֹרְתָא שֶׁמֵּתָה אִמּוֹ, הַדָא הוּא דְכְתִיב (בראשית לה, ט): וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶל יַעֲלָב וגו' וַיְבָרֶך אֹתוֹ, מַהוּ בְּרָכָה בֵּרְכוֹ רַב אַחָא בְּשֵׁם רַבִּי יוֹנָתָן אָמַר בְּרָכִּת אֲבַלִים בַּרְכוֹ.

Bereishit Rabbah 81:5

...

הטור הארוך, בראשית ל"ה:ח':א'

(א) ותמת דבורה. כתב הרמב"ן לא ידעתי למה נכנס פסוק זה בין ויקרא למקום בית אל ובין ויברך אותו והקרוב למה שאמרו רבותינו שרומז למיתת רבקה ולכך קרא שמו אלון בכות כי על המינקת לא הי' מרבה בבכי' אלא שבכה על אמו שלא זכה לראותה בשובו ונראה לו האלהים בשובו לנחמו. ופירש"י שלכך העלימו יום מיתתה שלא יקללו הבריות כרס שיצא עשו ממנו אף הכתוב לא פרסמה אע"ג שגם מיתת לאה לא הוזכר אלא דרשו בכאן משום שהזכיר הכתוב מיתתה ברמז ותלה אותה במניקתה וכיון שדיבר בה למה הסתיר אותו ולא גילהו וע"כ דרשו בו. ומיהו טעם זה אינו מבורר שהרי הזכיר מיתת יצחק ויקברו אותו עשו ויעקב בניו אבל יתכן לומר שלא היתה לה במותה כבוד כי יעקב אינו שם ועשו שונא אותה ויצחק כהו עיניו ואינו יוצא מביתו ולכך לא רצה להזכיר שיקברוה בני חת. והיתה דבורה עם יעקב כי אחרי שבאה עם רבקה שבה אל ארצה ועתה באה עם יעקב לראות גבירתה או שנתעסקה בגידול בני יעקב לכבוד רבקה והיתה בביתו:

Tur HaAroch, Genesis 35:8:1

(1) ותמת דבורה, "Deborah died, etc." Nachmanides writes that he does not know why this piece of information was included by the Torah at this point between Yaakov naming the site of the altar Beyt El, and the blessing G'd gave Yaakov when he added the name Yisrael to his previous name. Possibly, the reason was, as our sages suggest, that the news of Deborah's death was meant to tell Yaakov that his mother Rivkah had died, and that this explains why Yaakov called the site of Deborah's interment אלון בכות,"the oak of mourning." Yaakov wept tears for his mother's death when burying Deborah. He was especially saddened by the fact that he had not been granted a reunion with her after all these years. As soon as he had stopped mourning for his mother, G'd appeared to him and complimented him. (verse 9) Rashi claims that the reason why the precise date of Rivkah's death has not been revealed was to prevent people to use that date to curse the womb that had produced a person as depraved as Esau, although the date when Leah died has also not been revealed by the Torah. The reason why the sages did not attribute any special reason to the omission by the Torah of the date on which Leah died, was that only the fact that the Torah made a point of mentioning when a servant of Rivkah died, without also at least telling us when her mistress died, calls for further investigation. Nonetheless this is not a good enough reason. The Torah did not omit reporting the death of Yitzchok who had sired Esau, but even reports that Esau partook in his father's funeral. (Genesis 35,29) It is possible that the Torah omitted a direct report of Rivkah's death and burial as it was not surrounded by honour, seeing that her son Yaakov did not attend the funeral and her son Esau hated her, and her husband Yitzchok who was practically blind, could not perform the rites,

probably was even unable to leave his house. The Torah did not want to report that the Hittite neighbours of Rivkah had to bury her. This would have drawn attention to the lack of honour bestowed on her during her funeral.

מדרש תנחומא, כי תצא ד׳

(א) זָכוֹר אֵת אֲשֶׁר עָשָׂה לְּדְּ עֲמָלֵק...וְרַבָּנָן אָמְרֵי, גָּרַם לָה שֶׁלֹא תֵּצֵא מִטְּתָה בְּרָבִּים. אַהְ מוֹצֵא בְּשֶׁמֵתָה רְבְקָה, אָמְרִין מָאן יִפּוֹק קַמָּה. אַבְרָהָם מֵת. יִצְחָק יוֹשֵׁב בַּרַבִּים. אַהְ מוֹצֵא בְּשָׁמֵתָה רְבְקָה לוֹ לְפַדֵּן אֲרַם. יִפּוֹק עֵשָׂו רַשִׁיעָא קַמָּה, וְנִמְרוּן בַּבִּיִים וְנִינְי בְּרִיאתָא בִּזְיָתָא בְּזִיְתָא כְּדִין יַנְקִין. מֶה עֲשׁוּ. הוֹצִיאוּ מִטְּתָה בַּלַיְלָה שֶׁלֹא יְהֵא עַשִׁוּ לֹבְנִיהְ וְיִהְיוּ הַכֹּל אוֹמְרִים אֲרַוּרִים שֲׁדַיִם שֶׁהַנִיקוּ רָשָׁע זָה. אָמַר רַבִּי יוֹסִי בַּר רַבִּי חֲנִינָא, לְפִי שֶׁהוֹצִיאוּ מִטְּתָה בַּלֹיְלָה, לְפִיכָך לֹא פַּרְשׁוּ הַבְּתוּבִים מִיתְתָה אֶלָא מִן הַצַּד, שֻׁנָּאֲמֵר: וַתְּמָת דְּבוֹרָה מֵינֶקת רְבְקָה וְגוֹ' וַיִּקְרָא שְׁמוֹ אַלוֹן בָּכוּת שֵבלות הבִין הִבְּרָה אוֹתוֹ (בראשית בְּלִב וּמְלֵבְ בְּפַדֵּן אֲרָם וַיְבָרֶך אוֹתוֹ (בראשית לְח, ט). מַה בְּרָכָה בַּרְכוֹ. בִּרְכֹּת אֲבַלִים בַּרְכוֹ. בִּרְבַּת אֲבַלִים בַּרְכוֹ...

Midrash Tanchuma, Ki Teitzei 4

(1) (Deut. 25:17:) "Remember what Amalek (Esau's grandson) did to you."...But [our] masters have said, "He caused her bier to not go forth publicly [to her funeral]. You find that when Rebekah died, they were saying, 'Who will go before her? Abraham is dead. Isaac's eyes are dim, and he is sitting at home. Jacob has gone to Paddan-Aram. Should Esau the wicked go before her? Then people would say [in Aramaic], ²¹Much of this paragraph is in Aramaic. "Cursed be her breasts for suckling this man." What did they do? They brought out her bier at night, so that Esau not go out in front of her, and all say, 'Cursed are the breasts suckled this evil man.'" R. Jose bar R. Hanina said, "Because they brought out her bier at night, the text only explained about her obliquely. Thus it is written (in Gen. 35:8), 'Then Rebekah's nurse, Deborah, died [and she was buried under the oak below Bethell and its name was called Weeping Oak (Allon-Bacuth)],' as they wept two weepings (bekhiot)."22Bacuth, of course, means "weeping," and allon can be understood as a Greek adjective in the neuter that means "other" or "another." Thus the name can be read as "another weeping" and imply a

second weeping. So PRK 3:1; Gen. R. 81:5; cf. Eccl. R. 7:2:3. While Jacob was seated in observance [of mourning] for her nurse, the news about his mother came to him, as stated (to Gen. 35:9), "Now God appeared unto Jacob again [...,] and blessed him." With what blessing did He bless him? He blessed him with the blessing of [consolation given to] mourners. ²³The blessing informed Jacob that his mother was dead...

בראשית רבה ס':ט"ז

(טז) וַיְבָאֶהָ יִצְחָק הָאֹהֱלָה שַׂרָה אִמּוֹ (בראשית כד, סז), כֵּל יָמִים שֶׁהָיְתָה שָׂרָה קַיֶּמֶת הָיָה עָנָן קַשׁוּר עַל פֶּתַח אָהָלָה, כֵּיוָן שֻׁמֵּתָה פָּסַק אוֹתוֹ עָנָן, וְכִיוָן שֻׁבָּאת רְבְקָה חָזַר אוֹתוֹ עָנָן. כָּל יָמִים שֶׁהָיְתָה שָׂרָה קַיֶּמֶת הִיּוּ דְּלָתוֹת פְּתוּחוֹת לְרְנָחָה, וְכֵיוָן שֻׁבָּאת רְבְקָה חָזְרָה אוֹתָה הָרְנָחָה, וְכֵיוָן שֻׁבָּאת רְבְקָה חָזְרָה אוֹתָה הָרָנָחָה, וְכֵיוָן שֻׁבָּאת רִבְקָה שָׂרָה שָּׁרָה פָּסְקָה אוֹתְה הַבְּרָכָה, כֵּיוָן שֻׁבָּאת רִבְקָה חָזְרָה. כָּל יָמִים שֶׁהָיְתָה שָׂרָה קַיֶּמֶת הָיָה גַר אוֹתָה הַבְּרָכָה, כֵּיוָן שֶׁבָּאת רִבְקָה חָזְרָה. כָּל יָמִים שֶׁהָיְתָה שָׂרָה קַיֶּמֶת הָיָה גַר רַבְּיָן הַיְנָן שֶׁבָּאת דְבְקָה חָזַר. וְכֵיוָן שֶׁבָּאת רְבְקָה אוֹתָה שֶׁהִיא עוֹשָׂה כְּמַעֲשֵׂה אִמוֹ, קוֹצָה חַלְּתָה בְּטָהְרָה תִּיְלָה בְּיִבְעָה בְּיִבְיָה יִצְחָק הָאֹהֱלָה וְאַחַר בְּבִי יוּדָן לִמְדְתְּךְ תּוֹרָה מְמִי אַבָּת בְּיִבְי וּנְיִבְן לִמְדְתְךְ תּוֹרָה מְמִי אָחָק הָאֹהֱלָה וְאַחַר כָּךְ הוּא נוֹשֵׂא לוֹ אשָׁה, מִמִּר לָמִד מֵאַבְרָהָם, בַּתְּחַלָּה וְיִּקְח אָשָׁה הָאֹהָלָה שָׁרָה אִמוֹ, וְאַחַר כָּךְ הַם נִיּקּח אָשָׁה.

Bereishit Rabbah 60:16

...

בראשית כ"ד:ס"ג-ס"ז

(סג) וַיֵּצָא יִצְחָק לָשָׁוּחַ בַּשָּׂדָה לִפְנְוֹת עָרֶב וַיִּשָּׂא עֵינְיוֹ וַיַּׂרְא וְהִנָּה גְּמַלִּים בָּאִים: (סד) וַתִּשָּׂא רִבְקָה אֶת־עֵינֶיהָ וַתַּרָא אֶת־יִצְחָק וַתִּפָּל מֵעַל הַגָּמֶל: (סה) וַתְּאֹמֶר אֶל־הָעָּבֶד מְי־הָאִישׁ הַלְּזֶה הַהֹלֵךְ בַּשָּׁדָה לִקְרָאתֵנוּ וַיָּאמֶר הָעָבֶד הְוּא אֲדֹגִי וַתִּקַח הַצָּצִיף וַתִּתְכֵּס: (סו) וַיְסַפֵּר הָעָבֶד לִיצְחָק אֵת כָּל־הַדְּבַרִים אֲשֶׁר עָשָׂה: (סז) וַיְבַאָּהָ יִצְחָׁק הָאֹהֱלָה שָׁרָה אִמֹּוֹ וַיִּקְח אֶת־רִבְקָה וַתְּהִי־לְוֹ לְאִשָּׁה וַיֶּאֱהָבֶהְ וַיִּנְחַם

Genesis 24:63-67

(63) And Isaac went out walking in the field toward evening and, looking up, he saw camels approaching. (64) Raising her eyes, Rebekah saw Isaac. She alighted from the camel (65) and said to the servant, "Who is that man walking in the field toward us?" And the servant said, "That is my master." So she took her veil and covered herself. (66) The servant told Isaac all the things that he had done. (67) Isaac then brought her into the tent of his mother Sarah, and he took Rebekah as his wife. Isaac loved her, and thus found comfort after his mother's death.

מלכים ב ד':ח'-י'

(ח) וַיְהִּי הַיּּוֹם וַיַּעֲבָר אֱלִישָׁע אֶל־שׁוּנֵם וְשָׁם ֹאִשָּׁה גְדוֹלָה וַתַּחְזֶק־בָּוֹ לָאֱכָל־לֻחֶם וְיְהִי מִדְי עַבְרוֹ יָמָר שָׁמָּה לָאֱכָל־לָחֶם: (ט) וַתֹּאמֶר אֶל־אִישָׁה הַנֵּה־נָא יָדְעְתִּי כֵּי אָישׁ אֱלֹהִים קַדְוֹשׁ הָוּא עֹבֶר עָלֵינוּ תָּמִיד: (י) נְעֲשֶׂה־נָּא עֲלִיֵּת־קִיר קְטַבָּה וְנָשִׂים לוֹ שָׁם מִטָּה וְשֵׁלְחָן וְכִפָּא וּמְנוֹרֶה וְהָיֶה בְּבֹאָוֹ אֵלֵינוּ יָסְוּר שֲׁמָה:

II Kings 4:8-10

(8) One day Elisha visited Shunem. A wealthy woman lived there, and she urged him to have a meal; and whenever he passed by, he would stop there for a meal. (9) Once she said to her husband, "I am sure it is a holy man of God who comes this way regularly. (10) Let us make a small enclosed upper chamber and place a bed, a table, a chair, and a lampstand there for him, so that he can stop there whenever he comes to us."

סוכה נ"ג א:ז"

תניא אמרו עליו על רבן שמעון בן גמליאל כשהיה שמח שמחת בית השואבה היה נוטל שמנה אבוקות של אור וזורק אחת ונוטל אחת ואין נוגעות זו בזו וכשהוא משתחוה נועץ שני גודליו בארץ ושוחה ונושק את הרצפה וזוקף ואין כל בריה יכולה לעשות כן וזו היא קידה

Sukkah 53a:7

§ It is taught in a baraita: They said about Rabban Shimon ben Gamliel that when he would rejoice at the Celebration of the Place of the Drawing of the Water, he would take eight flaming torches and toss one and catch another, juggling them, and, though all were in the air at the same time, they would not touch each other. And when he would prostrate himself, he would insert his two thumbs into the ground, and bow, and kiss the floor of the courtyard and straighten, and there was not any other creature that could do that due to the extreme difficulty involved. And this was the form of bowing called kidda performed by the High Priest.

Source Sheet created on Sefaria by Effie Klein